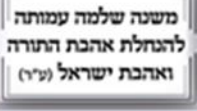

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מטשטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת ר' ישראל בן לאה ע"ה ר' מנחם יצחק בנימין בן יוסף חיים ע"ה

משנה א

הגיד שנמצא על כף הירך נקרא 'גיד הנשה'. לאחר שנאבק המלאך עם יעקב אבינו ע"ה נכתב בתורה "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה".

רבינו עובדיה מברטנורא
גיד הנשה, ובמוקדשים. אפילו עולה שכולה כליל, מוציא את הגיד ומשליכו על האפר הצבור במזבח הקרוי תפוח, ואינו מקריבו עם הבשר.
שאין לו כף. אין לו כף ירך דומה לשל אדם שהוא עגול, אלא הבשר שעל הקולית של עוף ברוחב הוא. ואם נמצא עוף שיש לו כף עגול, גיד הנשה שלו אסור.
ונהג בשליל. בן תשעה חי הנמצא בבהמה.
רבי יהודה אומר אינו נהג בשליל. ואין הלכה כרבי יהודה.
וחלב. של שליל מותר. פירוש אחר וחלב, של גיד. כלומר שומנו של גיד מותר לדברי הכל, אלא שישאל קדושים נהגו בו אסור.
ואין הטבחים נאמנים. לומר נטלנוהו. מפני שטורח הוא להם לחטט אחריו. ואין הלכה כרבי מאיר.

איסור אכילת **גיד הנשה נוהג בארץ ישראל, ובחוצה לארץ** שהרי הוא חובת הגוף, ונוהג **בפני הבית** בזמן שביית המקדש קיים, ובזמן שאין בית המקדש קיים, וכן נוהג איסור אכילת גיד הנשה **בחולין** בבהמות וחיות שהם חולין, **ובמקדשים** ובקרבות, בין שהם קרבנות נאכלים ובין שהם קרבנות שאינם נאכלים*. **ונוהג בבהמה ובחיה, בירך של ימין ובירך של שמאל** יש אומרים שטעם האיסור בשתי הירכיים הוא מפני שהמלאך הכה את יעקב אבינו בשתי ירכיו. **ואינו נוהג בעוף** אין איסור אכילת גיד הנשה בעוף, **מפני שאין לו כף** בבהמה ובחיה יש בליטת בשר עגולה סביב לעצם הירך שהיא דומה לכף, ואילו בעוף הבשר שעל עצם הירך אינו בעיגול, אלא הוא מונח ברוחב העצם ואינו דומה לכף, והיות ובאיסור גיד הנשה נכתב 'אשר על כף הירך' למדים, שרק גיד הנמצא על בשר בצורת 'כף' אסור באכילה ומכאן שבבהמות וחיות שבהם הבשר בצורת כף הגיד שעליו אסור ואילו בעופות שבהם הבשר לא בצורת 'כף' גיד הנשה לא נאסר**. **ונהג בשליל** כלומר שאף גיד הנשה של עובר שנמצא ברחם אימו לאחר שנשחטה אסור באכילה***. **רבי יהודה** חולק על תנא קמא ו... **אומר: אינו נוהג בשליל** אין איסור גיד הנשה נוהג בעובר שנמצא ברחם אימו לאחר שנשחטה, שכן לפי רבי יהודה כל עובר שנמצא ברחם אימו לאחר שנשחטה נותר הוא לאכילה בשחיטת אמו, ולכן גם גיד הנשה שלו מותר באכילה. **וחלב מותר** וכן לדעת רבי יהודה **החלב** של העובר מותר לאכילה, מאותו הטעם שביארנו. **ואין הטבחים קצבים נאמנים על גיד הנשה** לומר שהוציאו אותו מהירך, לפי שזו טירחה מרובה שבילים להוציא אותו, ויש חשש שמא לא הוציאו אותו כמו שצריך **דברי רבי מאיר. וחקמים** שחולקים על רבי מאיר **אומרים: נאמנים עליו ועל החלב** כלומר נאמנים הטבחים/קצבים לומר שהוציאו את גיד הנשה וכן נאמנים הם לומר שניקרו את כל החלב מהבהמה***.

*בגמרא מבואר שבקרבן עולה שאינו נאכל, מעלה הכהן את הירך כשגיד הנשה עדיין מחובר אליו למזבח, ושם בראש המזבח, מוציא הכהן את גיד הנשה מהירך וזורק אותו על ערימת האפר שהיתה באמצע המזבח.
**ברם אם בעוף מסוים יצא שהבשר כן בצורת 'כף' אזי גם גיד זה נאסר באכילה
***בגמרא מבואר שהמדובר בעובר לאחר תשעה חודשי הריון שנמצא חי ברחם אימו לאחר שנשחטה, שלפי דעת רבי מאיר (שהוא תנא קמא במשנתנו) הוא חשוב כבהמה בפני עצמו ולכן יש לשחטו, ולפיכך גם גיד הנשה שלו אסור באכילה.
****האיסור לאכול את החלב בבהמות נלמד ממה שנכתב בתורה "דבר אל בני ישראל לאמר כל חלב שור וכבש ועז לא תאכלו" (ויקרא ז, כג). ובהמשך נכתב "כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה אשה לה' ונכרתה הנפש האכלת מעמיה" (שם, כה)

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ב

רבינו עובדיה מברטנורא

שולח אדם ירך לנכרי וכו'. ואין חוששים שמא יראנה ישראל כששולחה לו ויחזור ויקנה אותה מן הנכרי ויאבלנה בגידה. כיון דשלימה היא, מקומו של גיד הנשה היה ניכר אם נחטט הימנה, והלוקח מבין שלא ניטל ונטלו. שיטול את כולו. יחטט אחריו. לקיים בו מצות נטילה. גוממו מלמעלה ודיו.

שׁוֹלַח אָדָם יֵרֶךְ לְנֹכְרִי מוֹתֵר לִיהוּדֵי לַתַּת בַּמִּתְנָה לַגּוֹי יֵרֶךְ שְׁלֵמָה*, **שְׁגִיד הַנְּשָׂה בְּתוֹכָהּ** אַע"פ שֶׁהַגּוֹי יִחְזִיר לוֹ טוֹבָה עַל כֵּךְ וְתִהְיֶה הַנְּאִי לִיהוּדֵי**, וְאִין חוֹשְׁשִׁים שִׁימְכּוֹר הַגּוֹי אֶת הֵירֶךְ לִיהוּדֵי אַחַר (בַּמְקוֹם בּוֹ מוֹתֵר לַקְּנוֹת בֶּשֶׁר שְׁחוּט מַגּוּיִים), וּבִטְעוֹת יֵאָכֵל הִיהוּדֵי אֶת גִּיד הַנְּשָׂה **מִפְּנֵי שְׁמִקּוּמוֹ נֶכֶר** וַיִּכּוֹל הִיהוּדֵי שְׁקֵנָה אֶת הֵירֶךְ לִרְאוֹת אִם הוּצִיאוּ אֶת גִּיד הַנְּשָׂה מִהֵירֶךְ, וְכֹל זֶה אִמּוֹר רַק כְּאִשֶׁר נוֹתֵן לַגּוֹי יֵרֶךְ שְׁלֵמָה, אֲךָ אִם נוֹתֵן לוֹ יֵרֶךְ חֲתוּכָה צָרִיךְ לְהוּצִיא מִמֶּנָּה אֶת גִּיד הַנְּשָׂה, שְׁמָא בִטְעוֹת יֵאָכֵל מִמֶּנָּה יְהוּדֵי אַחַר, לְפִי שְׁבִידוּעַ שְׁכַל יֵרֶךְ שִׁיּוּצָאֵת מִחֲתוּכַת מִתַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל, הִיא בְּחֻזְקַת שֶׁהוּצָא מִמֶּנָּה גִיד הַנְּשָׂה. **הַנוֹטֵל** הַמוּצִיא אֶת **גִּיד הַנְּשָׂה** מִהֵירֶךְ - **צָרִיךְ שְׁיִטֵּל אֶת כָּלּוֹ** צָרִיךְ לַחֲטוּט בְּכֹל הַמְּקוּמוֹת שֶׁבָּהֶם נִמְצָא הַגִּיד וְלְהוּצִיא אֶת כּוֹלוֹ. **רַבִּי יְהוּדָה** חוֹלֵק עַל תְּנָא קְמָא ו... **אוֹמֵר: כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת נְטִילָה** כְּלוּמַר שְׁאִין צוֹרֵךְ לַחֲטוּט בְּכֹל הַמְּקוּמוֹת וְלַחֲפֹשׂ אַחַר הַגִּיד, אֲלֵא יֵשׁ לַחֲתוּךְ אֶת הַגִּיד שֶׁנִּמְצָא עַל כַּף הֵירֶךְ בְּלִבָּד, כִּי זוֹהִי מִצְוֹת נְטִילַת גִּיד הַנְּשָׂה.

*הסיבה שהיהודי נותן את הירך שלמה היא מפני שזה יותר מכובד ונראה טוב לעיניים לתת את הירך שלמה
**בגמרא במסכת פסחים מובאת מחלוקת האם גיד הנשה מותר בהנאה, או אסור בהנאה, והתנא של משנתנו הולך לפי הדעה שגיד הנשה מותר בהנאה.